

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

De små steder: Rødovre

I Rødovre er LMU-forsamlingen ofte to til fire gange så stor som LM-kredsen, der oplever det både som en stor glæde at have dem i forsamlingshuset og en opgave at hjælpe dem på vej.

Halvdelen af samværet foregår i cellegrupper i private hjem. Cellegrupperne mødes hver anden uge og fungerer som base for at bede sammen, dele Guds ord og dele de store og små ting i livet. Hver anden søndag mødes de i deres forsamlingshus på tværs af alder og livssituation.

I snart 20 år har de i august måned stillet et telt op i et boligområde i Rødovre, hvor de år efter år får lov til at fortælle om Jesus.

Generationer oplærer hinanden

Seks LM'ere var på konference i USA. Her blev det understreget, at kirke og hjem skal arbejde sammen, så efterfølgelse af Jesus ikke kun sker i én, men flere af ugens 168 timer

AF KAJA LAUTERBACH

Der er 168 timer i en uge. Ud af det er én time i kirke eller til børneklub meget lidt, når det gælder samtaler om tro og efterfølgelse af Jesus. Hvordan kan kirke- og menighedsledelser og forældre hjælpe hinanden, så den procentdel bliver større?

Lars B. Larsen er landsleder i LMBU, og det spørgsmål står langt fremme, når han fortæller om en studietur, som han og fem andre fra LM og LMBU var på i USA i sidste uge.

"Vi besøgte den organisation, der udgiver undervisningsmaterialet Awana. Vores ønske var at lære mere om visionerne bag og få en fornemmelse af, hvad det kan give af muligheder i LM," fortæller han.

Lars B. Larsen understreger, at det, der er godt ved Awanas visioner, er vigtigheden af, at lokale ledelser og hjemmene er sammen om trosoplæring.

"Det er en kultur, jeg gerne vil tale op og styrke i LM og LMBU," siger han.

En anden grund til at satse på oplæring af børnene er, at lederne i kirken i 2050 er dem, der vokser op nu.

"En brugte billedet: Hvis du vil spise appelsiner om 30 år, skal du plante træet nu," siger Lars B. Larsen.

I Awana taler de også meget om "generational discipleship" – at generationerne oplærer og udruster hinanden, forklarer landslederen.

"Det handler ikke bare om, at vi voksne skal tage os af næste generation, men også om, at de yngre har en masse at give."

FOTO: MICHAEL MORSE

MF afskaffer forbehold for kvindelige præster

Der er bibeltro argumenter for både et ja og et nej til ordningen, mener Menighedsfakultetet i Aarhus

AF NICKLAS LAUTRUP.-MEINER

Man kan være bibeltro, både når man siger ja, og når man siger nej til kvindelige præster. Det er summen af en ny politik på Menighedsfakultetet (MF) i Aarhus, der blev lanceret ved repræsentantskabsmødet den 23. september.

"Vores udgangspunkt er, at når man diskuterer kvindelige præster, så skal man på MF argumentere for sin holdning," forklarer bestyrelsesformand Jørgen Jørgensen.

Han er sikker på, at MF

stadig vil nyde stor opbakning i Luthersk Mission og Indre Mission (IM) på grund af de personlige tilknytningsskaber på MF og de to forninger. Han håber også, at den nye udmelding vil give et mere retvisende billede af MF i de landsdækkende medier.

Uenig i kritikken
LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen har i et brev til MF's ledelse udtalt sorg og ærgrelse over udmeldingen. Han mener, Bibelen er klar i spørgsmålet, som han uddyber på

side to i denne avis. IM's formand Hans-Ole Bækgaard har også i *Kristeligt Dagblad* givet udtryk for, at han ikke forstår argumentationen. Han tror, MF's nye position vil gøre det mere trangt at være i folkekirken for præster, der er imod ordningen med kvindelige præster.

Jørgen Jørgensen er ikke enig i kritikken. Han mener, den nye udmelding er en nødvendig konsekvens af, at der er solid forskning på bibeltro grund, der taler for kvindelige præster.

"I virkeligheden kan man sige, at der ikke er noget mere håbløst for en teolo-

gisk institution end at vedtage, hvad der er rigtigt. Hvis vi så havde haft tradition for det på en lang række områder, men det har vi ikke," siger han og slår fast, at MF fortsat spørger til bibelsyn ved ansættelser.

"Men vi har tillid til, at de vil arbejde ud fra, at Bibelen er autoritet."

MF bundet til Bibelen
Historisk er MF blevet beskyldt for at være ude på en glidebane, fordi institutionen både er åben for det konservative bibelsyn: at der kan være fejl i det, der ikke har at gøre med budskabet

om frelsen eksempelvis historie, geografi og lignende, og det ortodokse bibelsyn: at Bibelen er uden fejl.

Frygten for en glidebane er aktuel igen med MF's nye udmelding, men Jørgen Jørgensen afviser kraftigt, at MF's forhold til Bibelen er i skred:

"Tro mig: MF er bundet til, at Bibelen er autoritet. Vi har fuld tillid til, at det er de ansatte også bundet af, og beskylder man MF for noget andet, beklækker man også vores lærere, som ellers nyder stor respekt."

"Vores tanke er, at man ikke kan binde en forsker op

på en loyalitet i det emne, de forsker i, men det rækker ikke ved, at vores forskning har et udgangspunkt i Bibelen som autoritet."

Den nye udmelding er heller ikke et udtryk for, at MF ikke mener, Bibelen taler om tjenstedeling mellem mænd og kvinder:

"Der er forskel på mænd og kvinder i hjemmet og i kirken. Men samtidig må vi sige, at Ny Testamente ikke repræsenterer et fuldt udfoldet kirkesyn og embedsteologi. Den er skrevet til førstegenerationskristne og en forfulgt kirke. Forholdene var anderledes."

ROLF LEINUM ►► Jeg tror, det betyder meget, at vi hjælper og engagerer os blandt byens folk på en positiv måde

Solgårdens elever tog ansvar i lokalområdet

Efterskoleelever stod for aktiviteter ved indvielse af nyt grønt område i Tarm

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Der var mennesker med udviklingshæmning, hjem-meplejemødre og en hel børnehave, ældre fra byen, lokalpolitikere og efterskoleelever fra Solgården til stede, da Tarms nye grønne samlingspunkt blev indviet fredag den 20. september. LM-efterskolens projekt-klasser stod for forskellige aktiviteter ved indvielsen, og nogle af dem sad også med i projektudvalget.

"Det er enormt værdifuldt, at vi kommer ud og møder folk fra Tarm, og at de møder os," siger efterskolelærer Kirsten Østerby, der er sikker på, at mødet med efterskoleeleverne har nedbrudt fordomme hos nogle i byen.

En stor mundfuld
Solgården blev sidste år

Ved indvielsen af den nye bålhytte havde Solgårdens elever ansvar for flere aktiviteter – blandt andet popcorn og pandekager.

kontaktet af Å-Center Syd, der er paraply for en række bosteder og dagtilbud i Skjern og Tarm. De ville gerne, at deres brugere skulle møde eleverne og lave ting sammen. I første omgang blev der bygget en bålhytte. Solgårdens projekt-klasser fik ansvar for flere af aktiviteterne ved indvielsen.

"Det var lege, sportsrelaterede aktiviteter, pandekagebagning, popcorn og aktiviteter ved en nærliggende bæk," fortæller Rolf Leinum, der også er lærer for projekt-klassen. Begge lærerne er enige

FOTO: SOLGÅRDEN

om, at deres elever har arbejdet godt med opgaven med meget positiv tilgang. Eleverne fik også stor ros fra de øvrige aktører fra byen, fortæller de. Lærerne er dog også enige om, at det har været en stor mundfuld for

eleverne, som først lige er startet op ved skoleårets begyndelse.

Håbet er, at eleverne får et syn for, at det er godt at være sammen med de handicappede, også selvom de primært kommer til at

skulle bruge deres fritid på det midt i et ellers travlt efterskoleliv.

Brød fordomme ned Kirsten Østerby oplevede på egen krop, at arbejdet omkring indvielsen var med til

at nedbryde fordomme.

"I planlægningsudvalget, sad der folk fra børnehaven, Å-Center Syd og så os. Jeg havde fornemmelsen af, at især en af de andre var meget skeptisk over for mig, fordi jeg var fra Solgården. Men siden var personen bare ét stort smil over for os."

"Jeg tror, det betyder meget, at vi hjælper," supplerer Rolf Leinum.

"Det er også et spørgsmål om, at vi som kristne er lys og salt hele tiden. Jeg vælger det ikke til og fra. Så det er en slags evangelisering, at vi engagerer os blandt byens folk på en positiv måde."

"Vi snakker jo ikke direkte om, hvad vi tror på, men vi møder mennesker og viser, at vi gerne vil dem, og så kan vi måske senere få lejlighed til at tale om tro," mener Kirsten Østerby.

ESSENS ►

Hyrdeopgaven er forbeholdt mænd

AF SØREN S. SØRENSEN
GENERALSEKRETÆR
SSS@DLM.DK

Luthersk Mission bekender sig til en troværdig bibel, der er kilde og norm for kristen tro, lære og liv. Dermed er vi frie fra selv at skulle skabe vores egen frelsesvej. Det er der stor hvile og glæde i. Vi må dog også indrømme, at det kan opleves vanskeligt

at underordne sig Bibelens autoritet – særligt, når den omtaler emner, som er i konflikt med vores samtid. Det bør dog ikke fjerne det faktum, at den er vores autoritet.

Ingen af os læser Bibelen uden at fortolke den, men vores fortolkning har ikke samme autoritet. LM har den grundforståelse, at Bibelen er klar, også når den omtaler de emner, som vi ikke har nemt ved at forstå. Et af de emner er aktuelt netop nu, nemlig Bibelens tjenestedeling mellem mænd og kvinder.

Når Paulus i 1 Tim 2,11ff.

skriver: "at optræde som lærer tillader jeg ikke en kvinde, heller ikke at bestemme over sin mand ..." hæfter jeg mig ved to ting: Apostlen omtaler funktionen – ikke blot embedet ("at optræde som lærer"), og forbuddet begrundes i spørgsmålet om myndighed ("heller ikke bestemme over sin mand"). Paulus taler altså om den grundlæggende og læremæssige vejledning af menigheden. Dette er ét af argumenterne for, at LM mener, at hyrde- og lærerfunktionen er forbeholdt mænd alene.

Vi har ikke embeder i

LM, men noget der ligner. I LM har vores prædikanter og visse ledelsesorganer hyrde- og læreransvaret. Hyrder kan være forkyndere, men behøver ikke nødvendigvis at være det (vi har for eksempel afdelingsformænd og ældsterådsmedlemmer, som ikke er kaldede prædikanter). Læreropgaven er derimod identisk med en forkynderopgave. Sådan binder vi i LM prædikantfunktionen til mænd.

Men der er andre forkynderopgaver end læreforkyndelsen for eksempel at profetere, at evangelisere og at vidne. Paulus åbner

disse nådegaver for både mænd og kvinder. Og det er her, vi skal vogte os for ikke at forbyde det, som Gud i sit ord har tilladt, og heller ikke tillade det, som Gud har nedlagt forbud om. Her må vi skønne og bede Gud om råd.

Det er således ikke al forkyndelse, som er læreforkyndelse. For eksempel sand profeti, sunde vidnesbyrd og al god evangeliserende forkyndelse. Den vigtige skelnen er, at hvor læreforkyndelse tager sigte på at viderebringe den apostolske undervisning, er profeti, vidnesbyrd og evange-

lisering mere fokuseret på den aktuelle praksis i kristne menneskers liv. Vi vil i LM gerne stå vagt om det, vi mener, Ny Testamente konkluderer. Lige så tydelig NT er om at placere lærerfunktionen alene hos mænd, lige så tydelig er NT om mænd og kvinders fælles opgave om at forkynde om Jesus til alle.

Vi har ikke altid været gode nok til at sige begge dele med lige stor vægt, men skal vi tage konsekvensen af Paulus' ord, må vi arbejde på at virkeliggøre og skabe rammer for begge dele.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 2.700.

ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave

s194 for 4. kvartal 2019
i193 for 3. kvartal 2019

Bibeltitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Laurup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Idee og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 425 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 200 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 525 kr. pr. år.
Netabonnement: 200 kr. pr. år (unge under 30 år: 110 kr. pr. år)
Alle beløb + 40 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 15. oktober 2019.
Grundpris: Kr. 10,10 pr. spalte-milimeter
Småannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 66288.
Se også dlm.dk/stoet.

RICARDO NUÑEZ MONTES ►► Kaldet til at blive præst fik jeg allerede den dag, jeg modtog Jesus

Chaufføren, der fik kald til at prædike

Ricardo Nuñez Montes er præst i Tacna i Peru. 24 år under fattige kår har kostet familien meget, men glæden over at opleve mennesker blive frelst opvejer det hele

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Han har nået pensionsalderen, men er fortsat præst i den lutherske menighed i Tacna i det sydlige Peru, hvor LM engang har haft missionærer.

Gennem et langt liv har Ricardo Nuñez Montes forkyndt om Guds kærlighed til sine landsmænd – først som evangelist og siden som præst.

Kørte ind til siden og bad til Gud

Ricardo er selv opvokset i, hvad han kalder et kulturkatolsk hjem i Arequipa. Som ung lærte han Jesus at kende gennem en fætter, som kom i en luthersk kirke.

"Han gav mig en flyer, der handlede om Guds kærlighed til os. Der stod også, at syndens løn er døden. Det gjorde stort indtryk på mig, for jeg ville ikke dø i synden," fortæller han.

"Jeg voksede op uden en far, så jeg kendte ikke en fars kærlighed. Der var sådan en tomhed inden i mig, og jeg følte mig ensom. Da jeg læste, at Gud tilbød sin kærlighed til mig, vidste jeg bare, at jeg måtte tage imod Jesus i mit liv. Det var en aften klokken halv elleve, og jeg var ude at køre i min bil, så jeg blev nødt til at køre

Pastor Ricardo Nuñez Montes sammen med sin kone, Maria, og deres søn Gilmar.

ind til siden og standse, tage hænderne op for mine øjne og bede ham ind i mit liv. Det var sådan, det startede."

Han begyndte at komme i en luthersk kirke, hvor han blev undervist i Guds ord. Her lærte han nogle norske missionærer at kende og fik arbejde som chauffør for den lutherske kirkes sundhedsklinik i Crucero, hvor han skulle køre med patienter til og fra klinikken.

Et kald der har kostet familien meget

På et tidspunkt fik han mulighed for at deltage i et fire-ugers kursus på bibelskolen CLET i Juliaca, der tilbyder bibelundervisning og solid indføring i den lutherske tro.

"Det var den bedste ændring, der nogensinde er sket i mit liv. Kaldet til at blive præst fik jeg allerede den dag, jeg modtog Jesus. Men det blev forstærket gennem undervisningen, og jeg havde sådan lyst til at råbe ud til alle mennesker, at Gud er god."

Som chauffør kørte Ricardo ofte med evangelisten ud

til de lokale menigheder og hørte ham prædike. Lidt efter lidt blev han opfordret af menighederne til også at prædike og kom på den måde i lære, indtil han selv blev kaldet som evangelist. Han ville gerne læse til præst på Setela, men havde ikke råd, fordi han skulle forsørge sin familie. Et pastoralkursus på CLET gav ham dog mulighed for at blive ordineret som præst. Først i Crucero og siden i fire andre menigheder.

"Det betød, at jeg og min familie måtte flytte meget rundt. Det var svært at sælge alle vores ting og starte et nyt sted. Nogle gange var der ikke penge nok, så vi måtte bo i en garage eller et lånt værelse. Det har også

været småt med mad. Jeg ved, min kone og mine børn har lidt under det," siger han og ser på sin hustru, Maria, med et smerteligt, men taknemmeligt blik.

"Alligevel måtte jeg bare adlyde Gud. Jeg kunne ikke tie stille. Kaldet var for stærkt i mig. Det er så stor en glæde at se andre modtage Guds evangelium og bagefter takke og lovsynge ham."

Flere må lære Jesus at kende

Kaldet er da også stadig det, der driver den aldrende præst i dag og får hans hjerte til at banke for den lille lutherske kirke i Peru.

"Mit håb er, at vi må vokse

i troen – og i antal. Så hver eneste lutherske menighed i Peru må have øje for, hvordan de kan vinde endnu flere for Jesus."

I sommer besøgte han og hustruen deres søn Gilmar, som er gift med danske Karina, og var rundt og besøge tidligere Peru-missionærer i Danmark og i Norge. De var

også til gudstjeneste i LM's frimenighed Nordvestkirken i København, hvor sønnen og hans familie kommer, og det blev til stor inspiration for dem.

"Tænk, at have tre lovsangsbands! Det er imponerende, at der er så mange i kirken, der kan spille. Og så var det ikke kun præsten, men også andre, der holdt prædiken. Ligesom der også er tekstlæsere og forbedere. Det er vi ikke så vant til i Peru. Det glædede mig, at børnene bliver set som vigtige i menigheden, og hvordan de beder for børnene inden børnekirke. De var også med ved nadveren. I Peru plejer man ikke at give nadveren til de små."

Men han har også en bøn:

"Jeg lagde mærke til, at mange i Danmark ikke går i kirke – ligesom i Peru. Vi må bede for vores lande – at Gud må røre mennesker, så de må få et inderligt forhold til ham."

Støt kirken i Peru

Giv en gave mærket "Peru" til:
Bankoverførsel: 2230-0726496390, MobilePay: 66288.

LM har haft missionærer udsendt til Peru siden 1988. Lige nu er Julie og Emil Solgaard udsendt. Desuden støtter LM den peruanske kirke med at missionere i Bogotá i nabolandet Colombia.

Godt at snakke med andre juniorledere

LMBU's Lederkursus gav ny gejst til arbejdet og gode ideer, mener Marchen Fredensborg fra Esbjerg

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Det var godt at høre fra de andre klubledere, få inspiration til sit eget klubarbejde og at blive serviceret lidt. Sådan lyder det fra Marchen Fredensborg, der var deltager på det Lederkursus, som LM's Børn og Unge holdt fra den 20. til den 22. september.

De andres erfaringer

På lederkurset var frivillige

ledere fra børne-, junior-, teen- og ungdomsarbejde samlet på Luthersk Missions Højskole i Hillerød.

Marchen Fredensborg er en af de fem ledere fra Esbjerg Junior Klub, som er et tilbud til børn mellem 4. og 7. klasse.

Hun var taget med for at lytte til bibeltimer og seminarer og møde andre klubledere og høre om deres erfaringer.

"Jeg kan stærkt anbefale

det for at få ny inspiration. Det var især godt, at vi også havde god tid til at snakke sammen, så vi kunne høre om, hvordan de holder junioraftener andre steder i landet."

En af de ting, de har drøftet i Esbjerg, er, om de skal give børn fra 3. klasse mulighed for at komme med i juniorklubben, så de kan være sammen med deres ældre venner.

"Det var der nogle af de

andre, der allerede havde prøvet. Men så havde de oplevet, at problemerne bare rykkede med ned," siger hun.

Bibel og rammer

Også de fælles bibeltimer var inspirerende, fortæller hun og nævner hovedtaleren Morten Vartdals bibeltimer.

I en af sine timer gennemgik han kronologien i Bibelen og fik rigtig mange op på scenen, så de kunne holde skilte med forskellige bibel-

ske personer.

Og selvom der kun er otte-ti børn i Esbjerg Junior Klub, tog Marchen Fredensborg ideen til sig.

"Vi kan for eksempel lave mindre skilte, som vi sætter op på en væg."

Hun blev også opmuntret af Carsten Hjorth Pedersens foredrag, der blandt andet handlede om at give børn rødder.

"De unge efterspørger, at noget ikke skal være til

diskussion, når så meget er til debat i samfundet, og han inspirerede ud fra sin pædagogiske viden til at stå fast på, at Bibelen ikke er til diskussion."

Det er også hendes egen oplevelse, at selv de børn, der ikke er vant til at komme i kirke eller missionshus, oplever det som trygt, at de ikke skal diskutere tingene.

"De oplever, at der er trygge rammer, så de har ikke behov for at teste dem."

LANDSMØDE 2020 ►► Fælles for de fem møder er fokus på den nye identitet, en kristen har

Temaet for LM's Landsmøde 2020 er "fri"

LM's største fællesmøde næste år bliver delt op i linjer med fokus på ledelse, evangelisation og livet som menneske samt et særligt program for børn og juniorer

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Står der ikke allerede Landsmøde i kalenderen ud for den 8.-10. maj 2020, kan man lige så godt lægge denne avis til side og opdatere sin kalender. Næste års storebededagsferie står nemlig i LM's tegn, når LM'ere fra alle hjørner af Danmarkskortet samles i kulturcenteret i Skjern til en weekend med forkyndelse, lovsang, drøftelse af LM's anliggender, fællesskab og meget mere.

Landsmøde i flere spor 1.500 personer var med, da LM holdt Landsmøde i foråret 2016. Her var de en del af landets største LM-fællesskab med forkyndelse og lovsang for alle aldersgrupper. Flere fulgte også med via skærme fra placeringer rundt omkring i verden.

Til foråret afholder LM Landsmøde igen. Placeringen er endnu engang Ringkøbing-Skjern Kulturcenter i Skjern.

Formålet med Landsmødet er, at LM's medlemmer kan drøfte Landsstyrelsens

Stort set alle pladser i Skjern Kulturcenter var optaget ved LM's Landsmøde i 2016.

(LS) beslutninger og retning for LM med hinanden og med LS ligesom på et politisk landsmøde. Derfor er der sat god tid af til dette punkt lørdag eftermiddag.

Men hovedparten af programmet i de tre dage, som Landsmødet varer, er sat af til forkyndelse og undervisning både i ét stort og i mange mindre fællesska-

ber. Programmet er nemlig delt op i forskellige temaer, der har fokus på livet som menneske, på evangelisation og på ledelse på mange forskellige niveauer.

De tre temalinjer er et supplement til hovedmøderne, hvor alle Landsmødets deltagere mødes. Ud over de tre temalinjer, er der også et særligt program

for aldersgrupperne Kids og Between.

Tema om at være fri Kaldet til et liv med Gud, som altid har været vigtigt for LM. Det afspejler sig også i temaet for næste års Landsmøde, der foregår under hovedoverskriften "fri". Ordet "fri" indgår i hvert af de fem forkyndende møder, der har underoverskrifterne frikendt, fritaget, frikøbt, fri-sted og frirum. Fælles for de fem møder er fokus på den nye identitet, en kristen har.

Forkyndelsen ved de fem fællesmøder er delt op imellem tre prædikanter. Jakob Rahbek, der siden 2017 har været ansat som landsprædikant i LM og derudover er valgmenighedspræst i Agerskov. Lars Jensen, der er informationsmedarbejder for Norea i Østdanmark og fra efteråret 2020 ansat af LM som prædikant med fokus på at formidle et kald til mission. Og LM's generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen.

Ud over de tre forkyndere er der også planlagt besøg af gæster fra LM's missionslande.

FOTO: DANIEL KRISTIANSEN

Al Massira giver redskaber til at tale om tro

Kursus blev en hjælp for deltagerne til at forstå, hvordan deres muslimske venner tænker

AF KAJA LAUTERBACH

Den 13.-14. september var otte mennesker samlet i Randers til et kursus i Al Massira. Gruppen, der bestod af både LM'ere, IM'ere og frikirkefolk, fik undervisning af LM's tre tværkulturelle konsulenter i at bruge bibelstudiematerialet, som er tilpasset muslimer.

Gennemgangen af bibeltekster viser, hvordan hele Bibelen vidner om Messias – og materialet slutter af med, hvordan man kan tage imod ham som sin frelser.

To af deltagerne, Agnes Rahbek fra Hadsten og Ma-

rianne Højlund fra Hirtshals, glæder sig begge til at bruge materialet sammen med muslimer, som de allerede har et venskab med.

Forstå hendes baggrund 65-årige Marianne Højlund er engageret i tværkulturelt arbejde lokalt, og hun har en syrisk veninde, som hun har snakket rigtig meget med.

"Hun er meget bevidst om, at hun er troende muslim, men hun er også meget tænkende og åben, og vi oplever begge, at det er berigende, at vi kan snakke om troen," siger hun.

"Men jeg manglede et redskab til at kunne snakke mere med hende. Jeg havde

selv brug for at lære mere om Gammel Testaments forudsigelser om Messias i alle Skrifterne," siger Marianne Højlund.

Missionær i Danmark 72-årige Agnes Rahbek havde meldt sig til kurset, fordi hun ser sig som missionær.

"Jeg og min mand har boet i Tanzania i 15 år, og nu har Gud sat mig i Danmark blandt nogle, som jeg skønner har brug for evangeliet. De ved det bare ikke helt selv," siger hun.

"Og det har jeg brug for redskaber til."

Helt konkret tænker hun på en iransk familie, som hun har mødt med

hver uge, siden de kom til Danmark i 2013 for at tale dansk med dem. Denne familie har en muslimsk veninde, der også er fra Irak.

"Jeg tror, det vil være fint at bruge Al Massira-materialet over for de tre, og jeg håber at kunne få tilrettelagt, så Helligånden får noget at arbejde med."

Kontakt LM's tværkulturelle konsulenter på integration@dml.dk, hvis du ønsker at deltage på et Al Massira-kursus.

Agnes Rahbek (th.) får sit kursusbevis overrakt af Else Wiwe.

FOTO: PETER LEIF MØSTRUP HANSEN

RAY NASIRIZADEH ►► Min far har store planer for mig, jeg stoler på ham. Jeg er ikke bange for døden. Jeg er villig til at dø for at kunne fortælle andre om ham

Gud gav mig et stort kram

18-årig kurder flygtede fra rædslerne i Iran og afviste al religion. Men Gud viste ham sin kærlighed på en cykelsti uden for et asylcenter i Danmark. Nu går han på LMH

AF KARIN BORUP RAVNBORG

"Jeg havde aldrig troet, jeg skulle blive lykkelig." Sådan siger 18-årige Raman Nasirizadeh – også kaldet Ray – der er kurdisk asylansøger fra Iran. Han har aldrig kendt sin far, stedfaderen slog ham, og som kurdere blev familien konstant undertrykt i kampen mellem sunni- og shia-muslimer i landet.

Da hans tvillingbror blev slået ihjel af regeringsstyrkerne, flygtede Ray og hans mor op gennem Europa og endte på Hviding Asylcenter i Sønderjylland. Midt i vreden og afmagten mødte han Guds betingelsesløse kærlighed. Nu er han elev på Luthersk Missions Højskole i Hillerød, hvor Tro & Mission har mødt ham til et interview om hans utrolige livsrejse.

Jesus vil finde dig
"Mit liv har været et stort rod lige fra starten," forklarer han.

Hans far og mor løb væk sammen, fordi familien ikke ville, at de skulle giftes. Faderen døde, og Rays nye stedfar, som ikke brød sig om ham, slog ham ofte med flere skader til følge. Følelsen af ikke at høre til nogen steder blev forstærket af, at hans familie, som var kurdere, tilhørte en anden gren

►► Guds veje er uransagelige. Hillerød var det første sted, jeg kom til i Danmark, og et år senere står jeg samme sted og tilbeder Jesus Kristus. Han bragte mig hele vejen fra Iran til Hillerød for at fortælle mig, at han elsker mig

Ray Nasirizadeh

Ray er elev på integrationslinjen på LMH. "Jeg elsker at være her. Hver morgen beder jeg til Jesus om at give mig styrke, og jeg kan mærke, at han er med mig hvert øjeblik. Lærere og elever er så venlige. Alle accepterer alle mig for den, jeg er," siger han.

af islam end flertallet af befolkningen i Iran. Da Ray for tre år siden mistede sin tvillingbror, ramlede hele hans verden sammen.

"Min tvillingbror og jeg blev født som en 'fejltagelse' – som en forbandelse over familien. Min bror var den eneste lykke for mig – og nu er han væk. De kom bare og hentede ham og min stedfar, og vi hørte ikke mere. Ingen gav os hans lig, så vi kunne begrave ham."

Umiddelbart derefter flygtede Ray og hans mor ud af landet. Ray var vred og desillusioneret. Han hadede islam for det, der var sket med hans bror, og da han første gang under flugten mødte den kristne tro, var han meget afvisende.

"I Grækenland kom en fyr hen til mig og fortalte, at han var kristen. Jeg var så træt af religion og ville ikke ind i noget som helst igen. Men fyren sagde bare: 'Det er ikke min opgave at gøre dig kristen. Jeg vil bare fortælle dig, at Jesus Kristus elsker dig. Gå du bare ud og lev dit liv – han vil finde dig og hjælpe dig'"

Ray og hans mor blev ad-

skilt. Hun kom til Danmark, og for lidt over et år siden fulgte Ray efter og blev sendt til Asylcenter Hviding i Sønderjylland. Hans mor var begyndt at gå på et Alpha-kursus, som blandt andet var ledet af frivillige fra Luthersk Mission. Hun blev kristen, men Ray sagde: "Religion har aldrig gjort noget godt for mig."

Et stort kram fra Gud
En aften gik han sønderknust og sammenbidt på en mørk sti uden for asylcenteret, fordi hans danske kæreste havde slået op med ham. Alligevel var der noget, der fik ham til at kigge op mod stjernerne og råbe: "Kan du høre mig? Jeg ved ikke, om du er Gud eller Allah. Hvis du eksisterer, så hjælp mig! Jeg beder dig ikke om et stort mirakel. Bare få den her smerte til at gå væk, for jeg kan ikke klare mere."

Ray fortsætter: "Jeg satte mig på stien og græd i flere minutter. Pludselig var det, som om al smerte var væk. Jeg begyndte at le helt umotiveret. Det var, som om han gav mig et stort kram. Det var det smukkeste og mest fredfyldte øjeblik i mit liv.

Fra det øjeblik vidste jeg, at jeg skulle søge den Gud, der elsker mig."

Han begyndte efterfølgende at læse i Koranen igen, men var ikke enig i det, der stod.

"Jeg følte islam som et slags fængsel, du kan gå ind i, men ikke komme ud af igen. Jeg ville ikke gå derind igen. Hele mit liv har jeg længtes efter kærlighed. I Bibelen kunne jeg læse, at Jesus siger: 'Tro, at jeg elsker dig.' Han elskede mig så højt, at han var villig til at give sit liv for mig."

Fra Iran til Hillerød
Han fulgte flere kristendomskurser i Hviding og blev døbt sammen med sin mor i Ribe Domkirke. Men han længtes stadig efter at lære mere af den kærlige Gud at kende, som han var kommet til tro på. Derfor er han nu elev på integrationslinjen på LMH, hvor han suger til sig og får svar på mange spørgsmål.

"Jeg elsker at være her. Hver morgen, når jeg åbner mine øjne, beder jeg til Jesus om at give mig styrke,

►► Jeg satte mig på stien og græd i flere minutter. Pludselig var det, som om al smerte var væk. Jeg begyndte at le helt umotiveret. Det var, som om han gav mig et stort kram. Det var det smukkeste og mest fredfyldte øjeblik i mit liv.

Fra det øjeblik vidste jeg, at jeg skulle søge den Gud, der elsker mig

Ray Nasirizadeh

og jeg kan mærke, at han er med mig hvert øjeblik. Lærere og elever er så venlige. I Danmark har jeg ofte mødt racisme, men her accepterer alle mig for den, jeg er."

►► Når jeg nu har den største far i verden, må jeg så ikke godt prale af ham?

Ray Nasirizadeh

Ray ser det som et ekstra kærligt tegn fra Gud, at bibelskolen ligger i Hillerød – den første by i Danmark, han kom til, hvor han blev sat af ved politistationen.

"Guds veje er uransagelige. Hillerød var det første sted, jeg kom til i Danmark, og et år senere står jeg samme sted og tilbeder Jesus Kristus. Han bragte mig hele vejen fra Iran til Hillerød for at fortælle mig, at han elsker mig."

Vil gå i døden for ham
Selv om han har status som asylansøger med en meget uvis fremtid foran sig, har han for første gang i sit liv fundet ro.

"Jeg er lykkelig nu. Jeg vil aldrig mere falde i søvn vred eller ked af det. Jeg har aldrig haft en far – men Gud er min far nu. Hvorfor græde, når jeg ved, at jeg har en far, der elsker mig og altid vil være der for mig?"

Derfor fortæller han også frimodigt sine venner om sin nye tro.

"Så sent som i formiddags skrev jeg på Instagram med en ven fra Iran, som jeg er vokset op sammen med. Jeg var helt oppe at køre og skrev: 'Jeg har så meget at fortælle dig – jeg ringer i aften. Køb nogle popcorn og sæt dig godt til rette – vi skal snakke!' Jeg tænker bare: Når jeg nu har den største far i verden, må jeg så ikke godt prale af ham?"

"Min far har store planer for mig, jeg stoler på ham. Jeg er ikke bange for døden. Jeg er villig til at dø for at kunne fortælle andre om ham. En elsker ville give sit liv for sin elskede – det er den kærlighed, jeg har til ham – min far. Hvad kan være bedre, end at være hos ham?" spørger Ray.

TEMA | TÆT PÅ DØDEN

KARIN RØGESKOV PEDERSEN ►► Der går altid mange tanker igennem mig, når jeg sidder hos et menneske, der er ved at tage afsked med livet

Strikkepindes lyd gør den døende tryk

Et menneske tæt på døden skal mærke, at der er nogen til stede, siger Karin R. Pedersen, der er våger

AF KAJA LAUTERBACH

Karin Røgeskov Pedersen er frivillig våger hos Røde Kors. Hun sidder tit og strikker, når hun sidder hos en døende.

"Erfaringer siger, at det er en god ide, da strikkepindenes klirren kan høres og mærkes, og det giver tryk. Og så er det rent praktisk også en måde at holde sig vågen på klokken fem om morgenen," siger hun.

"De fleste af dem, jeg har siddet hos, har ikke været kontaktbare, så da er det vigtigste, at man er der. Men hvis man fornemmer, at den døende kan have glæde af det, må vi gerne synge eller nymne lidt."

Karin forklarer, at noget andet kan være at holde den døende i hånden, så vedkommende kan mærke, at der er nogen, selv om han eller hun ikke er ved bevidsthed.

Noget for mig
72-årige Karin Røgeskov Pedersen fra Hillerød har været en del af Røde Kors'

De fleste af de frivillige i Røde Kors Vågetjenesten i Hillerød er kvinder mellem 50-79 år, fortæller Karin Røgeskov Pedersen, der selv har været med siden foråret 2017.

Vågetjeneste i byen siden opstarten i 2017.

"Jeg og min mand, Ole, læste en artikel i den lokale avis om et informationsmøde, og Ole mente, at det lige var noget for mig. Derfor mødte jeg op," fortæller Karin, der har været pensionist i ti år.

Røde Kors har ikke noget krav til dem, der ønsker at blive frivillige vågere, om at de skal have uddannelse eller professionel erfaring med arbejde med døende.

"Når de skal godkende nye vågere, kigger de på erfaring med almindelig menneskelig omsorg og interesse for at hjælpe andre mennesker,"

siger Karin, der aldrig selv har arbejdet inden for sundhedssektoren.

Da hun meldte sig, var hun meget tæt på et ældre ægtepar uden børn, som siden

da begge er afdøde ved døren. Dem kunne hun bruge sin erfaring fra.

Afslastning for pårørende
Røde Kors i Hillerød tilbyder vågning til kommunens seks plejehjem, samt et sundheds-/afslastningscenter. Hjemmeplejen har også fået tilbudt, at de kan komme ud i private hjem, men her har behovet ikke været så stort, fortæller Karin.

Tilbuddet om vågning er både for at ingen mennesker efterlades til at dø alene – medmindre de selv ønsker det – og for at give de pårørende et tilbud om en pause uden at have dårlig samvittighed over, at deres kære skal være alene i livets sidste timer.

"Det kan nemlig være svært for de pårørende at få kræfterne til at slå til efter et langt sygdomsforløb. Her kan vi afløse, så de pårørende kan få en tiltrængt nattesøvn," siger hun.

Hvis plejepersonalet vurderer, at der er behov for vågning, kontakter de Vågetjenesten, der sender sms'er rundt til de tilknyttede våge-

re, der så kan byde ind med, om de kan tage en vagt.

Vågevagterne er på fire timer ad gangen mellem klokken 18 og 6 om morgenen.

Kigger på billeder
Karin fortæller, at vågerne altid bliver informeret om den døendes alder og tilstand – for eksempel om vedkommende er kontaktfar eller angst – når de kommer på plejehjemmet.

Hun kigger som regel på de malerier og billeder, der hænger på væggen, for at få en fornemmelse af, hvilken status den døende har haft i samfundet, og om der er ægtefælle, børn og børnebørn.

"Der går mange tanker igennem mig, når jeg sidder hos et menneske, der er ved at tage afsked med livet. Jeg føler altid en glæde og stille taknemmelighed over at kunne sidde hos et menneske, som er fuldstændig afhængig af andre mennesker," siger Karin.

"Heldigvis er det oftest ældre mennesker, vi sidder hos, men indimellem er det mennesker på min egen alder og endda yngre."

Hjælper andre til at finde trøst hos Jesus

Det er forholdet til Jesus, det handler om, når mennesker skal møde Gud

Birger Daniel Petersen oplevede døden på tæt hold allerede i barndommen.

"Min mor var meget syg, og jeg tænkte ofte: 'Gad vide, om hun lever i morgen,'" fortæller han.

Det har gjort, at det er helt naturligt for ham at gå ind til en døende og holde i hånd, mens han snakker – eller synger, når han ikke kan komme i kontakt med vedkommende længere.

"Men det har også præget mit sind. Det blev tidligt klart for mig, at vi alle skal dø og derfor møde Gud," siger han.

"Det, der er allervigtigst for mig, er at hjælpe det døende menneske til at finde fred og trøst hos Jesus. Jeg

er helt bevidst om, at jeg gerne vil hjælpe til godt forhold til Jesus, for det er det, det drejer sig om, når man møder Gud."

Det gælder både hans nære venner og hans ikke-kristne venner. Og faktisk er det ikke så langt fra den måde han tænker på, når han prædiker, fortæller Birger Daniel Petersen, der er tidligere landssekretær og vicegeneralsekretær i LM.

"For mig handler det altid om, at jeg skal sige noget til mennesker, så de kan møde Gud, og jeg beder altid Gud om at give mulighed for at tale om det centrale."

Den syge bestemmer
Når Birger Daniel Petersen

besøger et menneske, der er døende, er det den syge, der afgør, hvad de skal tale om.

"Det er altid den anden part, der sætter dagsordenen. Hvis de ikke har lyst til at tale om døden, lader vi være. Jeg skal ikke ind og aflevere et budskab," siger han.

Men hvor det er naturligt, kommer han med et ord fra Bibelen, som kan være et trøsteord, den døende kan holde fast i.

"Jeg bruger ofte velsignelsen eller læser en af de slidstærke salmer fra Samernes Bog. For eksempel salme 121, 139, 23 eller 32. Hvis det er en, der ikke kender så meget til det, spørger jeg, om vedkommende kan

huske løftet fra julenat om, at der blev født en frelser? Og fortæller, at det er Jesus."

Jesus var dødsangst
Det sker, at Birger Daniel Petersen møder nogle – også kristne – der er bange for døden.

"Da er det vigtigt for mig at sige til vedkommende, at dødsangst ikke er et tegn på, at man er sluppet af Jesu kærlighed. Jesus har været der – han var også grebet af dødsangst," siger han og henviser til Rom 8,35.

"Ingen af os ... dør for sig selv; for ... når vi dør, dør vi for Herren" (Rom 14,7-8).

"Andre spørger jeg den døende: 'Hvorfor er du bange for at dø?' Og give mulighed

for at snakke fortroligt, bekende synd og ikke mindst hjælp til at forstå, at Jesus også er død for det."

Den dybt bevidstløse
Nogle gange står man i den situation, at den døende ikke kan tale mere. Og hvor man er usikker på, hvad der rører sig hos vedkommende. Så har Birger Daniel Petersen måske sunget en sang, som han tror, det menneske kender.

"Også hvor en døende er dybt bevidstløs, har jeg givet en hilsen fra Bibelen og lagt hænderne på den døende og givet Guds velsignelse. Det kan vedkommende få med ind i evigheden – hørelsen er jo noget af det sidste, der

For Birger Daniel Petersen handler det altid om at sige noget til mennesker, så de kan møde Gud.

forsvinder," forklarer han og understreger, at han altid spørger om tilladelse fra de pårørende.

"Den bevidstløse kan jo ikke svare selv, og jeg vil ikke overfalde mennesker." kl

TEMA

KATJA BIRCH ►► Jeg fandt ud af, at hvis jeg smed Gud ud, manglede jeg også den Gud, der bar mig. Det er dér, jeg vender tilbage til også nu, hvor jeg har mistet min bror

Gud må bære ansvaret for døden, for jeg kan ikke forstå den

Katja Birch er ikke fyldt 50 år, men har allerede mistet både sine forældre, sin lillebror og en kusine til kræft

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

For 48-årige Katja Birch fra København har døden været en alt for hyppig gæst. Da hun var 30, mistede hun sin mor, og to et halvt år senere sin far. I sommer døde så hendes bror Thorbjørn kun 43 år gammel. Undervejs har hun også mistet sin 39-årige kusine, som hun gennem en årrække var kommet tæt på.

"Man bliver aldrig rutineret i at stå ved den døendes seng. Det er surrealistisk hver gang, at pludselig er det her menneske der ikke længere. Det er lige følsomt hver gang, og tårerne er der lige så meget, om det er den første eller den fjerde."

Billeder og gravsteder
Stuevæggen i Katjas lejlighed er fyldt med sort-hvide billeder af nulevende onkler, tanter, søskende og søskendebørn side om side med de døde. Det giver en god fornemmelse at kigge på billederne, synes hun. En fornemmelse af mange gode minder og af at høre sammen. Hun har også billeder af sine forældre i et fotoalbum, som hun af og til tager frem, og i et særligt album på telefonen ligger billeder af hendes bror. Men det er ikke kun billederne, der prikker til minderne i hendes sind:

"Jeg mangler min mor, når det er efterår. Det var hendes yndlingsårstid. Jeg mangler min far, når jeg har brug for råd i kolonihaven. Jeg mangler min bror, når jeg får lyst til at drikke en kop kaffe på Nørrebro. Og min kusine ville jeg gerne være kommet i kirke med i mange flere år."

Hun sætter pris på at sidde ved deres grave og bruger ofte muligheden for at besøge forældrenes grav, når hun er i Hillerød. Hendes bror ligger på Assistens kirkegård, der ligger tæt på hendes lejlighed på Nørrebro. Kirkegården er særlig på den måde, at københavnere også bruger den

Stuevæggen i Katja Birchs lejlighed er fyldt med sort-hvide billeder af nulevende og afdøde familiemedlemmer side om side. Det giver en god fornemmelse at kigge på billederne, synes hun. En fornemmelse af mange gode minder og af at høre sammen.

som park, hvor de soler sig, drikker en kop kaffe eller en øl, slår genvej gennem byen eller bare går en tur.

"Jeg har ofte gået tur der eller cyklet – også sammen med Thorbjørn. Jeg havde ikke håbet eller tænkt, at det skulle være sådan, men nu minder stedet mig om alle de hyggelige ture, vi har gået sammen."

Guds trøst og ansvar
Dengang Katjas forældre døde, var hun vred på Gud og havde lyst til at kaste den tro overbords, som hun er vokset op med.

"Jeg tænkte: 'Dig smider jeg ud, Gud. Når du tager folk fra mig, hvad har jeg så?' Men jeg fandt alligevel ud af, at gjorde jeg det, manglede jeg også den Gud, der bar mig. Det er dér, jeg vender tilbage til også nu, hvor min bror er død."

På et tidspunkt læste hun bibelverset fra Salme 56,9: "Du fører bog over min elendighed, mine tårer er samlet i din lædersæk, de står i din bog."

"At Gud ser, at jeg græder, og at han er Trøstens Gud. Det, tror jeg, er dét, jeg kommer tilbage til," siger hun og fortæller, at der også er andre bibelvers, hun har fundet trøst i.

En sætning fra prædikenen ved Thorbjørns begravelse vender hun dog også tilbage til nogle gange: "Gud må bære ansvaret for det, der er sket, for vi kan ikke forstå det."

"Det virker så meningsløst," siger hun og husker tilbage på sin far, der efter mange ophold som missionær i Etiopien for LM og Dansk Ethioper Mission (i dag Promissio, red.) gerne ville skrive sine erindringer.

"Dem kunne jeg godt have tænkt mig at have, men han nåede kun at skrive om tiden, til han blev 20 år."

Er der for hinanden
Sorgen efter forældrene er blevet en anden hen over årene. Nye fødselsdage og højtider uden forældrene har givet nye minder, der får savnet til at glide naturligt i

baggrunden. Og hverdagen betyder også noget, mener hun:

"Jeg står op, spiser, tager på arbejde. Jeg gør det, jeg skal. Den evne må Gud give mig, for ellers var jeg vel bare blevet liggende i sengen."

For Katja, der hverken er gift eller har børn, betød tabet af forældrene også tabet af et hjem.

"Dermed mistede jeg også dem, der ubetinget elskede mig. Det er noget andet med min bror, selvom vi også var tætte. Vi har delt mange oplevelser og var tæt på hinanden, fordi vi begge boede i København og begge arbejdede på dagbøger."

Katja og hendes søskende har været gode til at invitere hinanden til fødselsdage og højtider i manglen på forældrene som det fælles samlingspunkt i familien.

"Jeg har også været heldig at have en fast aftale med min søsters svigerfamilie om at fejre jul med dem, når mine søskende fejrer jul med deres svigerfamilier.

Det har givet en tryghed, og det er jeg meget taknemmelig for."

Hun tilføjer, at hun ligesom alle andre har behov for at være alene og derfor nogle gange har valgt at være for sig selv juledag. Desuden har hun mange veninder omkring sig, der ligesom hende selv ikke er gift.

"Det er en af fordelene ved at bo tæt. Vi bruger hinanden og er der for hinanden."

Glider i baggrunden
Katja kan nogle gange spørge sig selv, hvordan det ville have været, hvis hendes forældre stadig levede.

"Flere af mine venner er bekymrede for deres forældre, der nu begynder at føles gamle. Den bekymring er jeg sluppet for. Min mor og far var friske, til de døde, og det var hurtige sygdomsforløb."

I snakken med veninderne har hun også af og til tænkt, at hun er sluppet for nogle konflikter.

"Jeg var jo også af og til træt af dem, mens de levede, men det forsvinder, som

årene går, og det er mest de gode ting, der står tilbage."

Minderne om forældrenes sygdomsforløb er med årenes løb også gledet i baggrunden. Og det er godt, at livet er sådan, tror hun. Hun er sikker på, at hendes forældre også ville ønske det sådan.

"Men når en anden – måske ikke lige i familien, men tæt på – bliver syg og skal igennem et sygdomsforløb, så kommer mine egne minder frem igen. Det er mere afdæmpet, men jeg bærer det med mig."

Så meget til stede
Allerede i de sidste dage før Thorbjørns død, på hans dødsdag og ved begravelsen, kunne familien dele minderne om ham. Katja og hendes søskende var omkring broderen sammen med hans ægtefælle i de allersidste dage, og da han trak vejret for sidste gang.

"Det er så benhårdt, men jeg ville ikke have været det foruden. Man er så meget til stede i situationen, samtidig med at det er uvirkeligt. På nogen måder er det hyggeligt," siger hun og forklarer, at de i de sidste dage fik delt en masse historier i søskendeflokken og med svigerfamilien. For Katja var det også en bekræftelse på broderens tro at høre svigerfamilien sætte ord på den betydning, den havde haft for ham.

Ved Thorbjørns begravelse oplevede hun også, at hun og hendes søskende kunne grine sammen.

"Det er jo fantastisk. Det må jo også være Gud, der giver den glæde over de mennesker, vi har været sammen med og holdt af," siger hun og fortsætter:

"Vi skal hjælpe hinanden med at finde de gode minder frem og ikke kun tænke på den sidste svære tid. Der var jo alle de andre år og de andre oplevelser, vi har haft sammen. Dem skal vi fodre hinanden med og ikke bare lade være med at snakke om dem, vi har mistet, fordi vi så måske bliver kedede af det."

FOTO: NICKLAS LAUTRUP-MEINER

TEMA

LARS-KRISTIAN OLSEN ►► Ja, det er fornuftigt at tænke sig om – og tænke på sin økonomi – men jeg skal huske at have Jesus som det vigtigste

Jeg kom til et andet sted, hvor der var helt lyst

I juni var Lars-Kristian Olsen død i otte minutter.
Mens lægerne kæmpede for at redde hans liv, talte han med en engel

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

"Jeg var død af hjertestop i otte minutter"

Før Jesu genkomst er det de færreste mennesker, der kan se tilbage på deres egen død. Lars-Kristian Olsen fra Hvidovre er dog en af dem.

Den 15. juni omkring klokken 13.00 fik han det dårligt.

"Jeg fik sagt det til min kone på en måde, så hun stillede kaffekoppen og sagde 'så kører vi'."

Den 48-årige LM'er fra Hvidovre Frimenighed husker ikke, hvordan han kom de fem minutters kørsel fra parrets hjem til Hvidovre hospital.

"Senere på aftenen vågnede jeg og spurgte hende, hvorfor jeg havde småsten i nakken, og jeg fik at vide, at jeg havde ligget på asfalten uden for hospitalet i småregn, mens en portør gav mig hjertemassage."

Eftermiddagen er væk

Lars-Kristian husker det ikke selv, men har fået at vide af sin kone, hvordan han begyndte at hyperventilere i bilen på vej til hospitalet. Hans øjne kørte rundt i hovedet på ham, og han blev livløs.

"Hun siger, hun aldrig før har kørt så råddent. Hun kørte over for rødt, brugte hornet og det lange lys. Og hun smed bare bilen på parkeringspladsen ved akutmodtagelsen og løb ind ad den nærmeste dør, mens hun råbte og skreg."

På vej til hospitalet havde hans kone også nået at ringe til parrets to døtre, nogle venner og folk fra menigheden, som hun spurgte om at bede for ham.

Sundhedspersonalet kom hurtigt ud på parkeringspladsen, fik ham ud af bilen og gav ham hjertemassage, indtil der kom en bære, som Lars-Kristian blev lagt på. Portøren sprang med op på båret og blev ved med at give hjertemassage, til de var inde på en stue, hvor de gav den 48-årige stød for at få hjertet i gang igen.

Da det lykkedes sundhedspersonalet at få liv i

Lars-Kristian Olsen husker intet fra den korte tur i bilen fra hjemmet til Hvidovre Hospital, Men hans kone, Lisa, fortæller, at han hyperventilerede, og at hun aldrig før har kørt så vildt for at komme hurtigt frem.

ham, kaldte han på familien og forsøgte at udtale navnet på sin yngste datter, men stemmen var så forvrænget og grødet, at hans kone blev grebet af panik, fortæller han.

"Okay, min mand er ikke død, men han er blevet til en grøntsag, som ikke kan snakke," refererer han med gråd i stemmen.

Han blev med det samme kørt videre til Rigshospitalet, hvor de kunne konstatere, at han ikke havde fået en hjernesknade.

"Som jeg selv siger, viste hjernescanningen, at der var lige så lille frekvens, som der plejer at være," smiler han.

Selv husker han intet, før han vågnede rigtig op omkring 18-tiden.

"Jeg kan intet huske. Bortset fra én ting: At jeg snakkede med en engel."

En gigantisk, lysende engel

"Det eneste, jeg kan huske, er at jeg kom til et andet sted, hvor der var helt lyst. Jeg så en kæmpe stor, lysende skikkelse, men jeg så ikke dens ansigt. Jeg må have været bevidst om, at jeg var død, jeg ved det ikke,

men jeg spurgte englen, om jeg måtte komme tilbage til min kone og vores to døtre," siger han og forklarer, at han nævnte deres navne for englen.

"Jeg kunne stadig ikke se ansigtet, men den var gigantisk, og den lyste. Men englen vendte sig, som om den skulle spørge en anden, og så kom den tilbage og sagde 'okay', og så blev det mørkt."

Lars-Kristian Olsen er i dag sikker på, at englen var inde for at spørge Gud. I begyndelsen var han dog i tvivl, om det alt sammen bare var noget, han havde forestillet sig, fordi han som kristen har en forestilling om et liv efter døden.

En tilsvarende fortælling fra en venindes kollega gjorde ham dog sikker på, at det ikke bare var noget, han havde drømt.

Veninden havde fortalt Lars-Kristians historie på sin arbejdsplads, og en ikke-troende kollega havde svaret med en tilsvarende beretning om en ven, som også havde oplevet noget "fra den anden side". Det havde dog været markant anderledes.

Da kollegaens ven var

blevet genoplivet, men ikke var ved bevidsthed endnu, havde han kæmpet med armene i opadgående retning. Da han igen kunne tale, forklarede han hvorfor.

"Han fortalte, at han havde været spærret inde i et mørkt rum med gitter, og at han ikke kunne komme ud. Og så tænkte jeg, at jeg som kristen måske kunne bilde mig ind, at jeg havde mødt en engel i Himlen, men intet menneske ved deres fulde fem har et ønske om at blive spærret inde i Helvede."

For Lars-Kristian blev beretningen en bekræftelse af hans egen historie, og tilsammen har de givet ham en overbevisning om, at Himmel og Helvede er virkelige.

Lettere at snakke om tro i hverdagen

For Lars-Kristian, der arbejder med investering og formueoptimering til hverdag, har oplevelsen i første omgang betydet, at det er meget lettere at tale om sin tro med venner og kolleger. Han har åbent fortalt sin historie på Facebook og på arbejdet.

"Kollegerne siger, at det falder lidt til jorden, når de

Jeg tror, at Satan er frustreret over min historie. Han vil nok gerne have, at det bliver lidt diffust

Lars-Kristian Olsen

fortæller, hvad de har lavet i sommerferien, og mange mennesker spørger ind til det."

"Det har åbnet for mange samtaler om tro, selvom jeg ikke synes, jeg var lukket om min tro før. Men det er nok svært med tro i en hverdag fyldt af faktabaserede tal. Nu er det blevet meget lettere."

For hans egen del har oplevelsen også betydet, at han er lige så fast overbevist om, at Himmel og Helvede er virkelige, som at der er fire spor på den motorvej, han kører på, da *Tro & Mission* taler med ham. Det betyder dog ikke, at alt bare er løst af den grund:

"Det kan stadig være

svært at tage sig sammen til at læse i Bibelen. Det er ikke bare super-nemt det hele. Jeg tror, at Satan er frustreret over min historie. Han vil nok gerne have, at det bliver lidt diffust."

Oplevelsen har dog givet ham en taknemmelighed over livet, så han ikke tager tingene for givet.

"Jeg arbejder meget med, hvordan man optimerer sin økonomi, og det, man arbejder med, præger også en selv, men jeg har taget mig selv i at tænke: 'ja, det er fornuftigt at tænke sig om, men jeg skal huske, at have Jesus som det vigtigste'."

Læg hænderne på hinanden

Lars-Kristian Olsen var i god form før det, der viste sig at være en blodprop og et hjertestop. Derfor er han også kommet sig meget hurtigt. Det er han Gud dybt taknemmelig for. Men han er alligevel bevidst om at prøve at slappe mere af.

"Jeg har mange rejsedage på grund af mit arbejde. Jeg skal huske, at jeg skal tage en dag derhjemme, når jeg kommer hjem fra en af mine rejser, og få slappet af med en fodboldkamp på tv, når jeg lander på hotelværelset frem for at tage computeren frem og tjekke mail."

Hvidovre-borgeren er også blevet mere bevidst om forbønnens kraft og især håndspålæggelsen.

"Det var enormt stærkt, da en af mine venner lagde hænderne på mig og bad for mig, da jeg lå på hospitalet. Alle de andre i rummet havde selvfølgelig også bedt, men fra et menneskeligt perspektiv var det enormt stærkt, fordi det gav en form for nærvær. Jeg kunne høre og mærke, at der blev bedt for mig."

Lars-Kristian ønsker ikke at fremhæve vennens bøn frem for andres, men bare at sige, at han selv blev glad. Han tror, at mange andre også kunne have gavn af bøn under håndspålæggelse.

"Det er ikke kun vores ledere og ældste, der kan gøre det. Det må vi også gøre for hinanden."

KIRKE ►

JETTE THULIN ►► Det handler om at skabe overskuelighed i en uoverskuelig verden. Så ved børnene, at de bliver passet på

Drøftede stress og traumer blandt flygtningebørn

Det er vigtigt med traditioner og forudsigelighed, når man arbejder med børn, der har været på flugt, lød det på temadag på MF

AF KARIN BORUP RAVNBORG

En af de helt varme kartofler i valgkampen op til det seneste folketingsvalg var forholdene for flygtningebørn i Udrejsecenter Sjælsmark.

Her kom det blandt andet frem, at de utrygge forhold på udrejsecenteret er med til at forstærke de voldsomme oplevelser og traumer, som mange flygtningebørn har med i deres bagage.

Lørdag den 5. oktober holdt Indre Mission sammen med Evangelisk Alliance og Danmarks Folkekirkelige Søndagsskoler en temadag på Menighedsfakultetet i Aarhus for 44 ansatte og frivillige i det kirkelige tværkulturelle arbejde.

Konstant alarm

Her hørte de konsulent i Dansk Flygtningehjælp Jette Thulin give en indsigt i de vilkår, flygtningebørnene er opvokset under.

"Det var virkelig tankevækkende at høre. Det, som disse familier har været igennem af krig, flugt og usikkerhed, præger også

Konsulent i Dansk Flygtningehjælp Jette Thulin talte om traumer og stress hos flygtningebørn.

børnene. Deres hjerne er i et konstant alarmberedskab – som klokke, der 'bimler' hele tiden, og det påvirker krop og mentalitet," siger en af arrangørerne, Krista R. Bellows, der er landsleder i Indre Missions Tværkulturelle Arbejde.

Struktur og orden

Det er derfor vigtigt, at vi skaber trygge og stabile rammer i det kristne børnearbejde og i kontakten med flygtningebørn, lød det

FOTO: ANETTE INGEMANSEN, IMPULS

blandt andet.

"Struktur, orden, organisation. Det handler om at skabe overskuelighed i en uoverskuelig verden. Så ved børnene, at de bliver passet

på," understregede hovedtaleren, der er uddannet folkeskolelærer og har mere end 20 års erfaring i at arbejde med flygtningefamilier og -børn.

Kristne hjælpearbejdere henrettet i Nigeria

Islamisk Stat i Vestafrika – tidligere kendt som Boko Haram – har henrettet to kristne hjælpearbejdere i Nigeria. Det skriver *morningstarnews.com*.

Henrettelsen af de to hjælpearbejdere Lawrence Duna Dacighir og Godfrey Ali Shikagham er skildret i en video, der er udgivet af Boko Haram. De to kristne nigerianere var udsendt til byen Maiduguri i det nordøstlige hjørne af landet for at bygge boliger til folk, der på grund af islamistisk vold er blevet fordrevet fra deres boliger.

Videoen viser de to kristne, der knæler foran tre maskerede, bevæbnede mænd. En af bødderne siger på det lokale sprog hausa, at de vil dræbe alle kristne, de fanger, som gengæld for tidligere religiøse konflikter i landet.

Nigeria rangeret som nummer 12 på Åbne Døres liste over lande, hvor kristne forfølges for deres tro. Maiduguri ligger i hjertet af det område, Boko Haram opererer i, og har flere gange været genstand for religiøs vold og opstande.

nlm

Iransk gymnasium nægter at give kristne eksamensbevis

To kristne, iranske drenge på 17 og 15 er blevet nægtet afgangspapirer fra det, der svarer til gymnasiet i Iran. Regeringen kræver, at de først gennemgår islamisk uddannelse, skriver hjemmesiden *persecution.org*. Uden afgangsbevis kan man ikke gå op til den test, man skal bestå for at kunne læse på universitetet i Iran.

Drengenes far er konverteret fra islam til kristendom og sidder i fængsel. Han blev fængslet første gang, da han protesterede mod en nyt krav om, at alle studerende skal have undervisning i Koranen. Han blev i første omgang dømt til døden, men blev benådet i 2012 efter internationalt pres. Han blev dog fængslet igen i 2016 og sidder i dag i Evin-fængslet, der er kendt for at huse politiske fanger.

Iran rangerer som nummer ni på Åbne Døres liste over lande, hvor kristne forfølges for deres tro.

nlm

Vil undervise i sjælesorg og ungdomsarbejde

Med nyt akademi styrker MF sin profil som praktisk præsteuddannelse

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Et nyt Akademi for Praktisk Teologi på Menighedsfakultetet (MF) i Aarhus skal give de studerende og andre interesserede færdigheder, der er specifikt målrettet livet som præst. Akademiets første undervisningsdag var 12. september.

"Vores selvforståelse er, at vi er en præsteuddannelse, så vi vil gerne tilbyde fag orienteret mod præstelivet."

Det fortæller akademisk leder og professor Kurt E. Larsen, der forklarer, at akademiet i første omgang er opstået på grund af

MF's nye samarbejde med Fjellhaug Internasjonale Høgskole i Oslo. Hvor MF's tidligere studieordning var knyttet op på University of South Africa, er de studerende fra 2019 og 2017 nu på en ny studieordning, hvor der er flere missionsfag og færre praktiske teologifag.

"Vi ved, at der er studerende, der har valgt os til på grund af vores profil som præsteuddannelse. Så det var et problem."

Små bidder

Løsningen er det nye akademi med undervisning i blandt andet forkyndelse, sjælesorg og menighedsforståelse.

Undervisningen foregår på et fyraftensmøde, fordi de fleste af fagene ligger ved siden af studieordningen.

"Udfordringen er, at det ligger uden for studietiden, så det kan være svært at finde tiden, hvis man har travlt med studierne og erhvervsarbejde," indrømmer Kurt E. Larsen og tilføjer, at de studerende på MF ikke får SU og derfor har behov for tiden til at tjene penge. Derfor er der også undervisningsfri om fredagen.

"Vi har prøvet at lave det, så man tager det i små bidder hen over otte semestre."

Undervisningen giver ikke en akademisk grad, men

man kan få papir på, at man har gennemført undervisningen, og enkelte fag kan også tælle som valgfag for de teologistuderende.

Åbent for alle

Undervisningen er lagt an på det, man i fagsprog kalder "praktisk teologi". I undervisningen om sjælesorg lærer de studerende eksempelvis om mennesket i moderne tid og den bibelske verden, og hvad man skal gøre, når mennesker står i en svær situation.

"Det er meget afhængigt af situationen. Det handler om at lytte til mennesker, tage dem alvorligt og hjælpe

"Vi vil gerne tilbyde fag orienteret mod præstelivet," siger leder Kurt E. Larsen.

dem ud fra Skriften."

Selv om akademiet i første omgang er tiltænkt de studerende, håber Kurt E. Larsen også, at andre vil

være interesseret i undervisningen. Han tror for eksempel, at det kan have interesse, akademiet i første semester har et fag om kristent ungdomsarbejde. I faget indgår en studietur til Norge.

"Der undervises en del i dette i Norge, men mig bekendt er der meget lidt fagligt om kristent ungdomsarbejde i Danmark."

Akademiets undervisning er gratis for MF's studerende, mens folk uden for MF må gribe til lommerne for at få lov til at være med i de kommende semestre. Hvor dybt de skal gribe, er ikke afgjort.

Pædagog søges

Pr. 1/1-2020 til Små-land i
Silkeborg.

Se mere på
www.smaa-land.dk

**VOLONTØR TIL UNDERVISNING
AF MISSIONÆRBARN**

LM søger 1-2 volontører til at tilrettelægge og udføre undervisning af et missionærbarn i 1. klasse fra januar til juni 2020. Drengen bor i Kiabakari i Tanzania, hvor du også vil få bopæl.

Du skal mindst have afsluttet en ungdomsuddannelse og gerne have erfaring med undervisning eller pædagogisk arbejde. Om der er brug for en eller to volontører besluttet ud fra ansøgernes kvalifikationer og praktiske forhold.

Få mere at vide

Læs mere om jobbet på dlm.dk/job/volontoer.
Ansøgning sendes senest 15. oktober til internationalejobs@dlm.dk

penta byg a/s
HOVED- OG TALENTPREISER

pentabyg.dk

**MISSIONÆR MED FOKUS
PÅ PRAKTISK TEOLOGI**

Vil du være med til være at dygtiggøre peruanske præster og menighedsledere i praktisk-teologiske opgaver som forkyndelse, sjælesorg og menighedsledelse?

Mulige opgaver:

- Undervisning på bibelskole/præsteseminarium
- Vejledning af præster og menighedsledere
- Menighedsudvikling
- Forkyndelse/bibelundervisning i menigheder

Læs mere om jobbet på dlm.dk/job/missionaer.
Eller kontakt missionskonsulent Christian Lund Pedersen på tlf 93 88 02 56 / clp@dlm.dk.

Ring til LM's telefonandagt
74 52 66 44

Tag med på en 5-dages rejse til Passionsspillet i Oberammergau. Foruden passionsspillet oplever du Tysklands største evangeliske kirke i Ulm, bylivet i Oberammergau, Ettal kloster og middelalderbyen Rothenburg Ob der Tauber.

Vælg mellem 2 afgang:
26. maj (få pladser) eller 14. juli
Pris fra kr. 6.975

Læs mere på
felixrejser.dk/oberammergau
eller ring på 7592 2022

KFUMs Soldatermission i Danmark søger
Soldaterhjemsleder
(genopslag)

Til KFUMs Soldaterhjem i Varde søges en dynamisk leder, der kan gå foran. Opgaven er at skabe hjemlige rammer, der gør soldaterhjemmet til det foretrukne sted for soldater. KFUMs Soldaterhjem bygger på Folkekirkens værdigrundlag.

Læs mere på
kfums-soldatermission.dk/lederjob
Hør mere ved generalsekretær
Per Møller
Henriksen på
tlf. 7620 4480.

KFUMs Soldaterhjem
Vi er jo lige her
PROTEKTOR P. H. H. KRONPRINDESSE-MÅKET

**Jakobs
Blomster-
forum**

Farverivej 8, Skjern, 97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

BØRN OG KONFIRMANDER

Kirke- og kulturmedarbejder

Søges til Buddinge kirke

Hvis du har passion for at formidle kirkens budskab for børn og konfirmander, er en teamplayer og vil arbejde med kommunikation og PR er du måske vores nye fuldtids kirke- og kulturmedarbejder.

Esajasskolen søger
en **uddannet pædagog** til
vores **SFO** samt **3 lærere** til
barselsvikariater

Brænder du for pædagogik og er du nysgerrig på barnet og optaget af at skabe den bedste hverdag for børnene i vores SFO, så vil vi rigtig gerne have en ansøgning fra dig *senest den 9. okt. kl. 12*

Brænder du for arbejdet med børn og nogle af fagene dansk, matematik, pigeidræt, musik, engelsk, NT, billedkunst, historie, bibliotekstimer og spec. uv. er du måske skolens kommende lærer fra primo/medio december. *Ansøgningsfrist 20. oktober.*

Ansættelse sker efter hhv. overenskomst mellem Finansministeriet og Lærernes Centraladministration samt BUPL og Foreningen af Kristne Friskoler. For øvrige oplysninger kan skoleleder Dan Crillesen kontaktes på mobil 60610660

Læs begge uddybende opslag på www.esajasskolen.dk

KFS søger

STUDENTERSEKRETÆR TIL KØBENHAVN

Længes du efter at se studerende kende Jesus og gøre Jesus kendt blandt deres medstuderende?

Vil du være med til at udruste kristne studerende til at engagere sig i studieverden, kirke og samfund til Jesu ære?

Fra 1. februar 2020 søger KFS en studenterssekretær med bopæl i København, som skal arbejde blandt videregående studerende øst for Storebælt.

ANSØGNINGSFRIST: 6. december 2019

LÆS MERE på kfs.dk

Følg LM på Facebook

facebook.com/dlmdk

**Jakobskolen i Aarhus
søger ny viceskoleleder**

Da vores viceskoleleder gennem de seneste ni år har fået nye udfordringer som skoleleder på en anden skole, søger vi en ny viceskoleleder med ansættelse fra 1. januar, 2020. Se mere om stillingen på www.jakobskolen-aarhus.dk.

Send ansøgningen pr. mail til kontor@jakobskolen-aarhus.dk senest d. 7. november.

NICHOLAI HOLM MOGENSEN ►► Vi møder mange store tegn på, at Gud virkelig holder med en, uanset hvor man er, og hvad man gør. Det er godt at blive mindet om

God og spændende historie, der er lidt ufærdig

BOGANMELDELSE
AF NICHOLAI HOLM MOGENSEN
10 ÅR
.....
Kathy Lee:
Fange i Rom – en spændingsroman for større børn
Lohse 2019
152 sider – 149,95 kroner

Fange i Rom er en meget god bog, fordi man får lidt mere at vide om, hvordan en slaves liv er, og hvor svært slaver har det. Det har fået mig til at tænke på, hvordan mennesker ude i verden har det. Der er jo stadig nogle, der er slaver.
Fange i Rom foregår i det første århundrede e.Kr. Bogen begynder med, at der er krig i Britannien, som romerne har besat. Britannien svarer til det nuværende England og Wales. De to keltiske brødre Bryn på ti år og hans storebror

på 15 år er hovedpersoner. Deres far dør i krigen mod romerne, og deres mor og søster bliver bange og går deres vej. De to drenge prøver at flygte, men de bliver taget til fange af romerne og solgt til hver sin ejer. Bryn bliver slave, og hans storebror bliver gladiator.
Bryn får en ven blandt de andre slaver, der er kristen, og han bliver selv kristen. Da de to venner prøver at redde Bryns storebror, stjæler Bryn en statue, som han sælger og får penge for. En anden slave opdager det og fortæller det til ejeren, og Bryn bliver lagt i lænker og kommer ud på en bondegård, hvor han må arbejde hårdt.
Hans kristne ven har sparet op for at købe sig selv fri, men vælger nu at bruge penge på at prøve at købe Bryn fri.
Bogen er meget spændende. Den er tilpas svær at læse – men måske havde det ikke gjort noget, hvis jeg

havde været et år ældre. Jeg er ikke så super vild med historier, som ikke rigtig har en slutning. Vi finder aldrig ud af, hvor drengenes mor og søster var, så historien er ligesom lidt ufærdig. Gennem de to venners oplevelser møder vi store tegn på, at Gud virkelig holder med en, uanset hvor man er, og hvad man gør. Det er godt at blive mindet om. Jeg synes, det er en virkelig god bog, som alle børn på min alder burde læse

Synspunkt er spalten, hvor læserne kan komme til orde og er dermed alene udtryk for skribentens egen holdning. Redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte indlæg, der fylder mere end 2.000 anslag inklusive mellemrum.

SYNSPUNKT ► Mission må aldrig kun være for de særligt interesserede

AF JENS PETER REJKJÆR
HILLERØD
.....
Det var med glæde, at man i sidste nummer af *Tro & Mission* kunne læse en artikel med Søren Strømme Ehlers. Han har undersøgt LM's missionssyn og fundet ud af, at LM fortsat står ved, at der skal evangeliseres, ligesom det diakonale arbejde også har haft og har sin plads i bevægelsens internationale arbejde. Så langt, så godt!
For principielt er jeg enig i, at der stadig siges mission med stort M i LM. Der bliver skrevet om mission, der bliver fortsat udsendt volontører og missionærer til andre dele af verden, der holdes en årlig missionskonference og så videre. Men: *Reelt* er der sket det, at international mission fylder mindre

og mindre i mange LM'eres bevidsthed.
I mange missionshuse har talen om mission slet ikke den plads, det havde tidligere. Færre taler om mission, og kaldet til international mission lyder sjældent. Det gælder både kaldet til selv at gå og kaldet til forbøn og økonomisk medansvar.
Selv om man sædvanligvis ikke siger det højt – for det er (stadig) politisk ukorrekt – bliver international mission ofte et projekt for de særligt interesserede. Det er dem, der samles i missionskredsen, og som altid møder frem til afdelingens missionsarrangement. Det er bekymrende, hvis det virkeligt er tilfældet!
International mission har været en grundlæggende del af LM's dna gennem hele

Bibelundervisning er en stor del af LM's missionsarbejde.

bevægelsens levetid, og det har bragt en uvurderlig velsignelse med sig ind i vores missionsforening. Nu står vi i stor fare for at miste en væsentlig del af vores dna, hvis der ikke bliver taget hånd om denne udvikling.
Derfor var det også med glæde, at man kunne læse i samme nummer af *Tro & Mission*, at Landsstyrelsen har ansat en forkynder, der skal formidle et kald til mission. Men det er ikke gjort med det!
Som kristne må vi forstå, at Bibelen – fra ende til anden – handler om mission! Evangeliet skal forkyndes, og den hjælpende hånd rækkes ud til den, der har brug for den.
Derfor må mission aldrig blive et tilvalg for de særligt interesserede!

LEDER ► Et historisk ”ja” fra MF

I 1980 UDTALTE den daværende bestyrelse på Menighedsfakultetet i Aarhus (MF) ”at MF's bundethed til Bibel og bekendelse ... indebærer et nej til kvindelige hyrder og lærere, hvilket i vores nuværende folkekirkelige situation omfatter også kvindelige præster”.
Allerede i 1984 og igen i 1987 ønskede MF dog at forlænge ansættelsen af lærere, der over for bestyrelsen havde udtrykt, at de sagde ja til ordningen med kvindelige præster. Det har siden været den praksis, at man med et ja ikke nødvendigvis satte sig uden for MF's grundlag, omend det var uklart, om man var inden for grundlaget.

NU HAR MF besluttet at se på spørgsmålet om kvindelige præster som noget, Bibelen ikke taler klart om. Der kan næppe herske tvivl om, at beslutningen er historisk. Historisk, fordi mange i det bagland, som MF opstod ud af, så beslutningen fra 1947 om at åbne for kvindelige præster i folkekirken som et stort skred, som man havde brug for at distancere sig fra.
Men formentlig bliver MF's beslutning også et vigtigt historisk nedslagspunkt, når man en dag ser tilbage på denne tid. Det er nemlig sandsynligt, at MF's nye position får konsekvenser fremadrettet. I første omgang måske særligt for Indre Mission (IM), der siden 1973 har ladet den enkelte forsamling bestemme, om de vil have kvindelige præster som talere. Den daværende hovedbestyrelse var selv delt i spørgsmålet, men ville gerne værne om medarbejdere og menige IM'eres ”frihed til at sige nej til at samarbejde med kvindelige præster”.
Det princip gælder stadig i IM, der således rummer begge holdninger, men lægger vægt på friheden til at sige nej. Med MF's nye udmelding kan IM'ernes frihed til at sige nej blive presset af dem, der nu hævder, at begge holdninger er ligestillede.

DEN NYE HOLDNING på MF kan også få konsekvenser for LM, hvor Landsstyrelsen så sent som i 2008 i en vejledning skrev, at ”vi må sige klart nej til ordningen med kvindelige præster”. Kan man fastholde et så tydeligt nej, når en så markant institution som MF nu siger, at et ja er foreneligt med respekt for Bibelens autoritet? Eller vil MF's åbning betyde en større lukethed i LM, der kan gøre det overordentlig vanskeligt at udføre ønskerne fra dette års Rådsmøde om at åbne talerstolen for flere kvinder (og mænd), der udfolder andre nådegaver end at være hyrde og lærer?
Ingen kan forvente af MF, at de skulle navigere efter disse eventualiteter. Tiden vil vise, hvad omfanget af MF's beslutning bliver for missionsbevægelserne.

Nicklas Lautrup-Meiner
ansv. redaktør

LÆS PÅ DLM.DK ►

Studerende tager ansvar

Den kristne studenterorganisation SONOKO i Phnom Penh oplever stor åndelig vækst, et spirende engagement og en større demokratisk forståelse blandt de studerende.

dlm.dk/nyt

Hjælpende hænder i Herning

LMU i Herning tilbød lørdag den 28. september praktisk hjælp i bytte for penge til Norea Mediemissions arbejde. I alt 6.000 kroner blev samlet ind til mission i Tyrkiet.

dlm.dk/nyt

O, store Gud

05/10/2019 | OLE MALMGAARD, MISSIONÆR I TANZANIA

O, store Gud, når jeg med undren skuer naturens rigdom, herlighed og pragt ...
Et vers dagligt af denne salme var vores morgensang inden morgenmaden på vores nyligt afholdte Soma Biblia medarbejder seminar. Vi var 38 medarbejdere samlet fra vores fem bogcentre i Tanzania, vi kunne ha' været 41, men tre kvindelige medarbejdere blev hjemme pga barselsorlov.
Vi nød tre dage med undervisning, lovsang, fællesskab ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

LUTHERSK MISSION

17 | 11. OKTOBER 2019
ÅRGANG 119

tro & mission

inspiration | nærvær | holdning

TEMA

Tæt på døden;
En våger og en sjælesørger giver bud på, hvordan man bedst hjælper mennesker, der er døende.
En kvinde, der har mistet flere familie-medlemmer til kræft, fortæller, hvor hun finder trøst.
En mand fortæller om at have været død i otte minutter

6-8

► Paulus' ord i Første Timotheusbrev er ét af argumenterne for, at LM mener, at hyrde- og lærerfunktionen er forbeholdt mænd alene

Søren Skovgaard Sørensen

Gud mødte Ray, der var flygtet fra Iran, på en cykelsti uden for et asylcenter i Danmark. Nu er Ray elev på LMH

5

Agnes Rahbek glæder sig til at bruge det, hun har lært på AI Massira-kursus sammen med iranske venner

4

Ricardo Nuñez Montes er præst i Peru. For ham opvejes alle afsavn af glæden ved at se mennesker blive frelst

3